

Міністерство охорони здоров'я України

*ДВНЗ "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського
МОЗ України"*

Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика

ДВНЗ "Ужгородський національний університет"

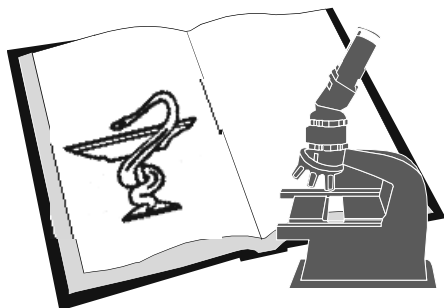
МЕДИЧНА ОСВІТА

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щоквартально

Видається з 1999 року

- ◆ *ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ*
- ◆ *ДОСВІД З ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ*
- ◆ *ПОВІДОМЛЕННЯ, РЕЦЕНЗІЇ*
- ◆ *З ІСТОРІЇ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ*
- ◆ *ЮВІЛЕЇ*

Ministry of Public Health of Ukraine

I. Horbachevsky Ternopil State Medical University

P. Shupyk National Medical Academy of Postgraduate Education

Uzhhorod National University

MEDICAL EDUCATION

SCIENTIFIC-PRACTICAL JOURNAL

3(79)/2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Головний редактор

Вороненко Ю. В. (Київ)

Заступники головного редактора:

Волосовець О. П. (Київ)

Корда М. М. (Тернопіль)

П'ятницький Ю. С. (Київ)

Смоланка В. І. (Ужгород)

Відповідальний секретар

Мисула І. Р. (Тернопіль)

Члени редколегії:

Бергер Й. (Бяла Подляска, Польща)

Боднар Я. Я. (Тернопіль)

Булах І. Є. (Київ)

Вдовиченко Ю. П. (Київ)

Вихрущ А. В. (Тернопіль)

Горбань А. Є. (Київ)

Здуняк А. (Познань, Польща)

Зозуля І. С. (Київ)

Кліщ І. М. (Тернопіль)

Коробко Д. Б. (Тернопіль)

Мазур П. Є. (Кременець)

Марценюк В. П. (Бельсько-Бяла, Польща)

Мельник І. В. (Київ)

Мельничук І. М. (Тернопіль)

Мінцер О. П. (Київ)

Мруга М. Р. (Київ)

Нагірний Я. П. (Тернопіль)

Олексюк Н. С. (Тернопіль)

Поліщук В. А. (Тернопіль)

Посохова К. А. (Тернопіль)

Романовська Л. І. (Хмельницький)

Свистун Р. В. (Тернопіль)

Толстанов О. К. (Київ)

Федчишин Н. О. (Тернопіль)

Харченко Н. В. (Київ)

Шкробот С. І. (Тернопіль)

Шульгай А. Г. (Тернопіль)

Янкович О. І. (Тернопіль)

РЕДАКЦІЙНА РАДА

Амосова К. М. (Київ)

Бойчук Т. М. (Чернівці)

Болдіжар О. О. (Ужгород)

Губенко І. Я. (Черкаси)

Думанський Ю. В. (Донецьк)

Ждан В. М. (Полтава)

Запорожан В. М. (Одеса)

Зіменковський Б. С. (Львів)

Іоффе І. В. (Луганськ)

Колесник Ю. М. (Запоріжжя)

Лісовий В. М. (Харків)

Максименко С. Д. (Київ)

Матюха Л. Ф. (Київ)

Мороз В. М. (Вінниця)

Никоненко О. С. (Запоріжжя)

Павленко О. В. (Київ)

Перцева Т. О. (Дніпро)

Проданчук М. Г. (Київ)

Рожко М. М. (Івано-Франківськ)

Савицький В. Л. (Київ)

Сміянов В. А. (Суми)

Туманов В. А. (Київ)

Хвисюк О. М. (Харків)

Черних В. П. (Харків)

Чернищенко Т. І. (Київ)

ЗМІСТ

<i>І. Є. Булах, Л. П. Войтенко, Ю. П. Антоненко</i> МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	5
<i>О. М. Ільницька, В. Ю. Катеринюк, О. Г. Катеринюк, Н. Д. Хороб</i> АКТУАЛЬНІСТЬ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ (2 повідомлення)	13
<i>О. М. Каланжова</i> ВПЛИВ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЛІКАРІВ АКУШЕРІВ-ГІНЕКОЛОГІВ У ВЕДЕННІ КОНСЕРВАТИВНИХ ПОЛОГІВ ПРИ ТАЗОВОМУ ПЕРЕДЛЕЖАННІ ПЛОДА	19
<i>М. Я. Кічула</i> СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ “ЯКІСТЬ ЖИТТЯ” КРИЗЬ ПРИЗМУ ЯКОСТІ ОСВІТИ	24
<i>Т. М. Клименко, Т. В. Сандуляк, О. А. Сердцеца</i> ЦИФРОВА НЕРІВНІСТЬ ВИКЛАДАЧІВ І СЛУХАЧІВ У ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ОСВІТІ	31
<i>Л. І. Конопкіна, В. М. Березовський, Т. В. Кіреєва, К. Є. Богацька, О. Г. Черкасова, О. В. Мироненко, О. В. Фесенко, Л. А. Ботвінікова, К. О. Белослудцева</i> ВИХОВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ІННОВАЦІЙНА І ПРІОРИТЕТНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОГО ЛІКАРЯ	36
<i>О. В. Крайдашенко, О. О. Свинтозельський, А. В. Саржевська, М. О. Долінна</i> ФАРМАКОТЕРАПІЯ ЯК ПЕРВИННИЙ СУБ'ЄКТ ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ СУЧАСНОГО МАГІСТРА ФАРМАЦІЇ	39
<i>І. О. Крицький, П. В. Гоцинський, Т. І. Крицький, І. М. Горішній, О. М. Мочульська, Г. А. Крицька</i> ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ НА ПРИКЛАДІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ТДМУ	44
<i>Г. О. Леженко, О. Є. Пашкова, О. М. Лебединець, І. В. Сидорова, Г. В. Крайня</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ЯК ШЛЯХ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ПЕДІАТРІЇ	48
<i>А. Й. Наконечний, А. Р. Вергун, Т. І. Негрич, С. П. Ягело, І. О. Макагонов, О. М. Вергун, З. М. Кім, І. В. Шалько</i> АНТИПЛАГІАТНА СТРАТЕГІЯ ЕКСПЕРТИЗИ ДЕКІЛЬКОХ НАУКОВИХ ПРАЦЬ: АВТОРСЬКІ АЛГОРИТМИ ОДНОМОМЕНТНОЇ ПЕРЕВІРКИ ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ БЕЗ ВТРАТИ ВАЛІДНОСТІ	55
<i>А. П. Петулько, М. В. Медведєв, Т. О. Лоскутова, Ю. В. Донська, Н. В. Сімонова, Т. В. Демченко, І. С. Гарагуля</i> МЕТОД CASE-STUDY ЯК ІНТЕРАКТИВНА МОДЕЛЬ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА ТА ГІНЕКОЛОГІЇ	64
<i>Л. В. Сапожниченко, Ю. В. Козлова</i> АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ ПРИ ВИВЧЕННІ ЦИКЛУ “ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА” НА 6 КУРСІ	67
<i>О. Є. Січкоріз, О. В. Іванюшко, І. А. Павленко</i> ВПРОВАДЖЕННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ ТЕМИ “КОМИ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ” ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ “АНЕСТЕЗІОЛОГІЯ”	70
<i>В. І. Федорченко, О. В. Ганчо, Н. О. Боброва, Т. С. Кириченко, Г. А. Лобань</i> НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДЛЯ АНГЛОМОВНИХ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ МІКРОБІОЛОГІЇ, ВІРУСОЛОГІЇ ТА ІМУНОЛОГІЇ ВДНЗУ “УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ”	74
<i>Л. О. Шевчик, Н. Я. Кравець</i> ЗАСТОСУВАННЯ КВЕСТУ ЯК ТЕХНОЛОГІЇ ПРАКТИКО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВИПШВ	78
<i>Л. М. Юр'єва, С. Г. Носов, А. Є. Ніколенко</i> ПІСЛЯДИПЛОМНА ПІДГОТОВКА З ФАХУ “ПСИХІАТРІЯ” У ПРОФІЛАКТИЦІ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРЯННЯ СЕРЕД ЛІКАРІВ-ПСИХІАТРІВ	82
<i>Т. І. Dzetsiukh, P. A. Hasyuk</i> THE NECESSITY STUDY OF EMERGENCIES IN DENTISTRY BY STUDENTS OF DENTAL FACULTIES	85

<i>А. Д. Беденюк, В. Б. Доброродній, Т. В. Боднар, П. Я. Боднар, Т. В. Шандрук</i> ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД ЯК ОДИН ІЗ ОСНОВОПОЛОЖНИХ ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ХІРУРГІЯ” НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЇ № 1 З УРОЛОГІЄЮ ТА МАЛОІНВАЗИВНОЮ ХІРУРГІЄЮ ІМЕНІ ПРОФ. Л. Я. КОВАЛЬЧУКА ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО	89
<i>Ж. М. Золотарьова</i> ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАХОДІВ ПРОФІЛАКТИКИ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ	95
<i>Н. С. Колісник, В. А. Фрейвальд, Н. А. Марченко, Д. В. Чабаненко, О. І. Стаднік, Н. Ю. Чеботар</i> РІВЕНЬ ІНФОРМОВАНОСТІ ТА СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ДО ПРОБЛЕМИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ	99
<i>Н. І. Макеева, К. К. Ярова, Н. П. Алексеева, В. О. Головачова, І. М. Піддубна</i> СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКЛАДАННЯ ПЕДІАТРІЇ АНГЛОМОВНИМ СТУДЕНТАМ	103
<i>Е. В. Ніколішина, О. М. Бойченко</i> КЛІНІЧНИЙ РОЗБІР ХВОРОГО ЯК ОДИН ІЗ ГОЛОВНИХ ЕТАПІВ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ- ВИПУСКНИКІВ НА КАФЕДРІ ТЕРАПЕВТИЧНОЇ СТОМАТОЛОГІЇ ВДНЗУ “УМСА”	106
<i>К. Б. Олексій</i> ОСОБЛИВОСТІ СУБ’ЄКТНОЇ ПОЗИЦІЇ СТУДЕНТА ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ ЛЕКСИКИ	109
<i>С. С. Попко, В. М. Євтушенко</i> МЕТОДИЧНІ ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ ТЕМИ “ДИХАЛЬНА СИСТЕМА” НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З ГІСТОЛОГІЇ	114
<i>В. Г. Савельєв, Ю. Ю. Рябоконт, О. О. Фурик, Т. Є. Оніщенко, Д. А. Задирака, О. В. Рябоконт</i> ПРО МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ ПРИ ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	117
<i>І. Д. Спіріна, А. В. Шорніков, Р. М. Тимофеев, Є. С. Феденко</i> ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ З ДИСЦИПЛІНИ “ПСИХІАТРІЯ. НАРКОЛОГІЯ” ЗА ДОПОМОГОЮ РОЛЬОВИХ ІГОР	120
<i>Т. В. Шулятнікова</i> ОСОБЛИВОСТІ АУДИТОРНОЇ ТА ПОЗААУДИТОРНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ В ЗАПОРІЗЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ	124
<i>А. М. Яворський</i> ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГІВ З ОВОЛОДІННЯ ПРАКТИЧНИМИ НАВИЧКАМИ КОМУНІКАЦІЙ ІЗ ПАЦІЄНТАМИ НА БАЗІ ОКРЕМИХ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ’Я ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	128
<i>І. А. Prokop, T. V. Savaryn</i> SPECIFICS OF APPLICANTS’ SELECTION FOR TRAINING AT HIGHER MEDICAL SCHOOLS OF GREAT BRITAIN	132
<i>В. Д. Дідух, Ю. А. Рудяк, А. Б. Горкуненко, Л. В. Наумова</i> ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ФІЗИКИ (ГЕМОДИНАМІКИ, ЗВУКОВИХ ТА УЛЬТРАЗВУКОВИХ МЕТОДІВ ДОСЛІДЖЕННЯ) (ЧАСТИНА 2)	138

УДК 378.147.046-021.68:61

DOI 10.11603/me.2414-5998.2018.3.8778

**В. Г. Савельєв, Ю. Ю. Рябоконт, О. О. Фурик, Т. Є. Оніщенко, Д. А. Задирака,
О. В. Рябоконт**

Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя

ПРО МЕТОДИ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ ПРИ ПІСЛЯДИПЛОМНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ

**V. G. Savelyev, Yu. Yu. Ryabokon, O. O. Furyk, T. E. Onishchenko, D. A. Zadyraka,
O. V. Ryabokon**

Zaporizhzhia State Medical University

THE METHODS OF PSYCHOLOGY AND PEDAGOGY IN POSTGRADUATE TRAINING OF FUTURE DOCTORS

Мета роботи – дати коротку історичну характеристику еволюції педагогічного і психологічного пізнання й оцінити роль критичного мислення в педагогіці при післядипломній підготовці майбутніх лікарів.

Основна частина. Історія педагогіки й психологічного пізнання мала стадійний характер. Педагогіка розвивалася як комплексна наука, яка охоплювала результати різних наукових дисциплін. До 90-х років в Україні сформувалася найбільш сучасна та одна з найкращих систем педагогічної освіти. Ця система дозволила давати не лише спеціальні знання, але й виховувала широко освічену людину.

Роль наставника, вчителя при підготовці лікаря є дуже важливою складовою. Інтернатура залишилася вільною у виборі педагогічної технології. До найбільш ефективних технологій у підготовці майбутніх лікарів можна віднести диференційне, ігрове навчання та метод критичного мислення. Сутність навчання – це самостійна пізнавальна діяльність, що спрямована на пошук, обробку, засвоєння навчальної інформації. І, врешті-решт, найголовніший технологічний метод – навчання розвитку критичного мислення. Ціллю даного методу є забезпечити розвиток критичного мислення через інтерактивне включення студентів у навчальний процес.

Висновки. На наш погляд, при виборі системи освіти важливим є збереження наукових та історичних коренів. Дбайливе ставлення до успіхів власних шкіл педагогіки та психології – запорука збереження наукової думки та конкурентності. Індивідуальний підхід та критичне мислення – це оптимальні педагогічні технології для становлення сучасного лікаря.

Ключові слова: психологія; педагогіка; підготовка майбутніх лікарів.

The aim of the work – to give a brief historical description of the evolution of pedagogical and psychological knowledge and to assess the role of critical thinking in pedagogy in the context of the postgraduate training of future physicians.

The main body. The history of pedagogy and psychological knowledge has a staged nature. Pedagogy developed as a comprehensive science that covered the results of various scientific disciplines. By the 90s the most modern systems of pedagogical education has been formed in Ukraine. This system provided not only with special knowledge, but it also educated a person in a broad sense.

A teacher is a very important component in training doctors. Internship kept freedom in the development of pedagogical technology. The differential training, learning through play and the method of critical thinking are considered to be the most effective technologies in the training of future physicians. The main point of learning is an independent cognitive activity aimed at the search, processing, and mastering of educational information. The most important technological method is to teach how to develop a critical thinking. The purpose – to provide the development of critical thinking through the interactive inclusion of students in the learning process.

Conclusions. When choosing a system of education, it is important to preserve the scientific and historical roots. Careful attitude to the success of the Ukrainian schools of pedagogy and psychology is the key to preserving scientific thought and competitiveness. Individual approach and critical thinking are the best pedagogical technologies for teaching a modern physician.

Key words: psychology; pedagogy; training of future doctors.

Вступ. Історичні віхи розвитку педагогіки безпосередньо пов'язані з історією психології. Психологія і природознавчі науки біологія, медицина й педагогіка тісно переплетені один з одним. Психологія є основоположною складовою частиною педагогіки.

Розвиток педагогіки залежить від рівня розвитку соціального суспільства і природничих наук.

Мета роботи – дати коротку історичну характеристику еволюції педагогічного і психологічного пізнання й оцінити роль критичного мислення в педагогіці при післядипломній підготовці майбутніх лікарів.

© В. Г. Савельєв, Ю. Ю. Рябоконт, О. О. Фурик та ін.

Основна частина. Історія педагогіки й психологічного пізнання мала стадійний характер. Вона включала предмеханічний, механічний, біопсихічний, соціопсихічний та в кінцевому підсумку матеріалістичний детермінізм. Раціональні зерна кожного з них увійшли в концепцію педагогіки минулого століття. Західні школи педагогіки та психології відрізнялися великою різноманітністю та включали в себе кращі елементи еволюції навчання, починаючи з механічного детермінізму до соціопсихічного.

Педагогічні технології XXI століття ставлять за мету навчити студента жити, вміти жити разом, вміти вчитися, вміти працювати. Для досягнення цих цілей існує значний набір сучасних технологій: проблемне навчання, концентроване навчання, розвиваюче навчання та ін. Найбільш сучасною педагогічною технологією є модульне навчання.

Метою даної системи є забезпечити гнучкість, пристосування технології до індивідуальних потреб особистості, рівня базової підготовки. Сутність даного методу – це самостійна робота студентів з навчальною програмою.

Механізм технології – це проблемний підхід та індивідуальний темп навчання. Даний метод оптимізації практичної підготовки майбутніх лікарів має багато позитивних нюансів. Педагогіка розвивалася як комплексна наука, яка охоплювала результати різних наукових дисциплін. До 90-х років в Україні сформувалася найбільш сучасна та одна з найкращих систем педагогічної освіти. Ця система дозволила давати не лише спеціальні знання, але й виховувала широко освічену людину [1].

При впровадженні нових підходів до освіти, в тому числі і Болонського процесу, слід зберігати ті раціональні напрацювання, які мали місце раніше. Впровадження нових форм, на наш погляд, не повинно супроводжуватися збільшенням бюрократичних проявів. При цьому повинна бути посилена роль тьютора, тобто консультанта, наставника, який повинен допомагати майбутньому лікарю та витримувати індивідуально складений план навчання [2].

Роль наставника, вчителя при підготовці лікаря є дуже важливою складовою. Ще за часів Гіппократа його вклад у підготовку майбутніх лікарів був дуже високим. Навчання включало в себе усні настановлення та практику в ролі помічника вчителя, оскільки клятва Гіппократа мала на увазі, що учень повинен безпосередньо контактувати з пацієнтом. Вчитель був провідником морального, етичного та деонтологічного виховання майбутнього лікаря. Це

був простий, дійовий та оптимальний метод педагогічної технології [4].

На сьогодні модульне навчання студентів у медичних вузах превалює аж до 6 курсу. Інтернатура залишилася вільною у виборі педагогічної технології. У зв'язку з цим перед викладачем залишилося широке поле творчої діяльності в підготовці майбутніх спеціалістів. Кафедра інфекційних хвороб використовує при підготовці не лише лікарів-інфекціоністів, але й інтернів-суміжників великий набір самих сучасних педагогічних технологій. Підбір технологій залежить від намічених цілей, має спрямованість, навчальну ідею, на яких базується навчання; систему дій викладача, критерії оцінки результату. До найбільш ефективних технологій у підготовці майбутніх лікарів можна віднести диференційне, ігрове навчання та метод критичного мислення. Так, ціллю технології диференційного навчання є створення оптимальних умов для виявлення задатків, розвитку інтересів та здібностей. Сутність даного методу – це засвоєння програмного матеріалу на різних рівнях, але не нижче за обов'язковий (стандарт). Основне призначення диференційованих завдань полягає в тому, щоб знаючи та враховуючи індивідуальні відмінності в навчальних можливостях студентів, забезпечити кожному з них оптимальні умови для формування пізнавальної діяльності. Механізм – метод індивідуального навчання. Ігрове навчання передбачає забезпечення особистісно-діяльного характеру засвоєння знань, навиків та вмінь. Йому притаманні наступні риси: вільна розвиваюча діяльність, яку організує викладач, творча імпровізація, активна за своїм характером, емоційно напружена, свідомо діяльність. Висока активність, емоційне забарвлення визначають високу продуктивність навчання. Сутність навчання – це самостійна пізнавальна діяльність, що спрямована на пошук, обробку, засвоєння навчальної інформації. І, врешті-решт, найголовніший технологічний метод – навчання розвитку критичного мислення. Ціллю даного методу є забезпечити розвиток критичного мислення через інтерактивне включення студентів у навчальний процес [3]. Інтерес до технології критичного мислення, як освітньої інновації, з'явився в Україні близько десяти років тому. В США та Канаді цей напрямок сучасної освіти розвивався майже півстоліття. Критичне мислення починалося як перехід від навчання, що орієнтоване переважно на запам'ятовування, до навчання, яке спрямоване на розвиток самостійного свідомого мислення сту-

дентів. А чи не важливішим аспектом критичного мислення є його відповідність вимогам демократизації освіти та суспільства. Фундаментальною ціллю сучасної освіти є не лише надання інформації студентам, але й розвиток критичного мислення. Освіта орієнтована на майбутнє, яке не може бути завідома визначеним, а отже, першочерговим є розвиток того типу мислення, яке надає можливість адекватно оцінювати нові обставини і формувати стратегію подолання проблем, що можуть виникнути [5]. Таким чином, розвиток критичного мислення стає найбільш актуальним в оптимізації підготовки майбутніх спеціалістів, які будуть найбільш пристосовані до сучасних умов.

Висновки. Історія психології та педагогіки взаємопов'язані між собою. Педагогічні техно-

логії в процесі еволюції змінювались залежно від розвитку суспільства та природничих наук. Кожен з етапів педагогіки мав свої недоліки. На наш погляд, при виборі системи освіти важливим є збереження наукових та історичних коренів. Дбайливе ставлення до успіхів власних шкіл педагогіки та психології – запорука збереження наукової думки та конкурентності. Індивідуальний підхід до майбутнього спеціаліста, залучення його до творчої діяльності та, найголовніше, навчання систематичного та критичного мислення – це оптимальні педагогічні технології для становлення сучасного лікаря. Використання даних технологій в поєднанні з модульною системою дозволяє збагатити останню.

Список літератури

1. Агапов, И. Г. Учимся продуктивно мыслить / И. Г. Агапов. – Библиотечка журнала “Вестник образования”, 2001. – 50 с.

2. Байденко В. И. Болонский процесс: структурная реформа высшего образования Европы / В. И. Байденко. – М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2002.

3. Кларин М. В. Инновации в мировой педагогике: обучение на основе исследования, игры и дискуссии / М. В. Кларин – Рига : НПЦ “Эксперимент”, 1995. – 176 с.

4. Фридман Я. М. Проблемная организация учебного процесса / Я. М. Фридман, В. И. Маху. – М., 2003.

5. Шамова Т. И. Управление образовательным процессом в адаптивной школе / Т. И. Шамова, Т. М. Давыденко. – М. : Центр “Педагогический поиск”, 2001. – 384 с.

References

1. Agapov, I.G. (2001). *Uchimsya produktivno myslit [We learn to think successfully]*. Bibliotечka zhurnala “Vestnik obrazovaniya” [in Russian].

2. Baydenko, V.I. (2002). *Bolonskiy protsess: strukturnaya reforma vysshego obrazovaniya Yevropy [Bologna process: structural reform of the higher education in Europe]*. Moscow: Issledovatelskiy tsentr problem kachestva podgotovki spetsialistov [in Russian].

3. Klarin, M.V. (1995). *Innovatsii v mirovoy pedagogike: obucheniye na osnove issledovaniya. Iгры i diskussii [In-*

novationas in the world pedagogy: learning on the basis of research. Games and discussions]. Riga: NPTs “Eksperiment” [in Russian].

4. Fridman, Ya.M. (2003). *Problemnaya organizatsiya uchebnogo protsessa [Problem organization of educational process]*. Moscow [in Russian].

5. Shamova, T.I. (2001). *Upravleniye obrazovatelnyim protsessom v adaptivnoy shkole [Management of educational process in adaptive school]*. Moscow: Tsentr “Pedagogicheskiy poisk” [in Russian].

Отримано 13.04.18

Електронна адреса для листування: furyko@i.ua